

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalmi tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LMM1107 Alkalmazott szociolingvisztika							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár							
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6 Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DSIN
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Köt.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					46
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					42
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Konzultáció					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	140				
3.8 A félév össz-óraszám	196				
3.9 Kreditszám	8				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Általános és magyar nyelvészeti alapismeretek
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógép, vetítő szükséges az előadásokhoz. A kijelölt minimális szakirodalom elolvasása kötelező.
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	A szemináriumokon a jelenlét kötelező, a részvétel feltétele az egyes témákhoz kijelölt tanulmányok elolvasása. A végső szemináriumi jegy a félévi szemináriumi dolgozatra (nyelvi naplóra) és a félévi szemináriumi tevékenységre kapott minősítésekből tevődik össze. Azok, akik nem teljesítik a jelenléti kritériumot, a félév végén pótlásként zárthelyi dolgozatot írhatnak a teljes szemináriumi anyagból.

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C3 Az anyanyelv nyelvészeti jelenségeinek szinkrón leírása.
Általános kompetenciák	CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás. CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A nyelvészeti elemzőkészség, a normatudat és nyelvi variabilitás tudatosítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	A tárgy interdiszciplináris jellegű és a nyelv legfontosabb dimenzióját, a nyelv társadalmiságát mutatja be. Ebben a vonatkozásban a szociolingvisztika alapfogalmainak és terminusait ismerteti: a nyelv szociális sokszínűségét, heterogenitását, a nyelvi változó és nyelvi változás összefüggéseit, a beszélők társadalmi státusa és a nyelvhasználat összefüggését.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A nyelv heterogén természete. A szociolingvisztikai paradigma.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
2. Nyelvi normák. A szociolingvisztikai és pragmatikai kompetencia.	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
3. A nyelvi attitűd, a presztízs és a stigma. A nyelvi értékítélet.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
4. A magyar nyelv kontaktusváltozatai. Kisebbségi nyelvhasználati sajátosságok.	Problémafelvetés, magyarázat, Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
5. A kétnyelvűség pszichológiája	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
6. Nyelvvesztés és nyelvi hiány.	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
7. A nyelvcsere.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
8. A nyelvhasználat jogi szabályozása. Nyelvi tájkép	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
9. A nyelv jogi státusa és a nyelvi tervezés. Sztenderdizáció.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
10. Nyelvi ideológiák.	Problémafelvetés, magyarázat, Power Point bemutatóval és interaktív	

	tevékenységek	
11. A nyelvi revitalizáció lehetőségei és megvalósulásai.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
12. Nyelv és szocializáció.	Problémafelvetés, magyarázat, Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
13. Nyelv és identitás	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
14. A szociolingvisztikai szemlélet alkalmazása az oktatásban	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
Bibliográfia		
Bartha Csilla: Az egyéni kétnyelvűség. In uő: A kétnyelvűség alapkérdései. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999, 160–96.		
Benő Attila: Nyelvi ideológia és jogi kodifikáció Romániában. In: Gróf Annamária – N. Császi Ildikó – Szoatak Szilvia (szerk.) <i>Sokszínű nyelvészet – nyelvi sokszínűség</i> . Budapest – Alsóőr: Tinta Könyvkiadó – Imre Samu Nyelvi Intézet. 2014. pp. 25–30.		
Kiss Jenő: Kétnyelvűség, kettősnyelvűség és diglosszia. In Jászó Anna (szerk.): <i>Szociolingvisztikai szövegyűjtemény</i> . Budapest, Tinta, 2002. 138–42.		
Péntek János – Benő Attila: <i>A magyar nyelv Romániában</i> . 2020. Kolozsvár – Budapest. Erdélyi Múzeum-Egyesület Gondolat Könyvkiadó. 111–125, 240-266.		
Wardhaugh, Ronald: Nyelv, dialektusok és változatok. In uő: <i>Szociolingvisztika</i> . Budapest, Osiris-Századvég, 1995, 24–52		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A szemináriumi témák és feladatok megbeszélése	Interaktív beszélgetés.	
2. A szociolingvisztika kutatási módszerei	Vitaindító. Dialógus.	
3. A szociolingvisztikai adatfeldolgozás I.	Kutatási szempontok. Adatelemzés	
4. A szociolingvisztikai adatfeldolgozás II.	Vizsgálati szempontok. Adatelemzés	
5. Kvantitatív és kvalitatív kutatások	Vitaindító. Dialógus.	
6. Kérdőív-készítés.	Konkrét kérdőív bemutatása, közös elemzése	
7. A szociolingvisztikai interjú.	Vitaindító. Dialógus.	
8. Esettanulmány. Nyelvi naplók adatainak értékelése.	Megbeszélés. Értékelés	
9. Mintavételi eljárások.	Vitaindító. Dialógus.	
10. Az SPSS számítógépes program alkalmazása	Bemutató. Elemzés	
11. Esettanulmány. Nyelvi naplók adatainak értékelése.	Megbeszélés. Értékelés	
12. A nyelvi szocializáció.	Vitaindító. Dialógus.	
13. Az egyéni kutatások értékelése. Nyelvi naplók.	Megbeszélés. Értékelés	
14. Következtetések. Összegzés.	Interaktív összegzés	
Bibliográfia		
Benő Attila: Hol beszélnek a legszebben magyarul? In: Balogh F. András – Berszán István – Gábor Csilla (szerk.) <i>Újraferemtett világok</i> . Írások Cs. Gimesi Éva emlékére. 2011. Budapest: Argumentum Könyvkiadó, 61–70.		
Juhász Judit: A kvalitatív módszertani jellemzőkből származó lehetőségek a gazdaságfejlesztésben és kutatásban. In: Farkas Beáta – Pelle Anita (szerk.) 2017: <i>Várakozások és gazdasági interakciók</i> . JATEPress, Szeged, 313–326. http://eco.u-szeged.hu/download.php?docID=70114		
Kovács Éva: Interjú módszerek és technikák. http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/index72c4.html?option=com_tanelem&id_tanelem=835&tip=0		
Lanstyák István: <i>A magyar beszélt nyelv sajátosságai</i> . Pozsony, Stimul, 2009.		
Rajslji Ilona: Kódváltás a vajdasági magyarok nyelvhasználatában. <i>Hungarológiai Közlemények</i> . 2011/4. sz. 108–120.		

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvásásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	1. Szakismeret	1. Írásbeli vizsga	50%
	2. Elemzőképesség		
	3. Aktív részvétel az előadásokon		
10.5 Szeminárium	1. Szemináriumi tevékenység 2. Félévi dolgozat (nyelvi napló)	2. Szorgalmi időszakbeli értékelés	20% 30%

10.6 Minimális követelmények

Egyéni, empirikus kutatáson alapuló dolgozat (kutatási beszámoló) leadása a félév folyamán.
Követelmények: Minden egyes hallgatónak aktívan részt kell vennie a gyakorlati foglalkozáson (80%/os jelenlét kötelező), felkészülve az ajánlott szakirodalomból, esetleg bemutatva egy kutatómódszertani témát. A szakmai gyakorlat témái vizsgatémák.

A kitöltés időpontja 2024. 03. 12.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024. 03. 28.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje